

سر خجه

یک بیماری ویروسی حاد و بسیار مسری است. عامل بیماری ویروس روبلا می باشد. سرخجه می تواند باعث ایجاد ناهنجاری های مادرزادی و خیم در جنین های خانم های بارداری گردد که در ۳-۴ ماه اول بارداری مبتلا به آن شده اند.

این بیماری در همه سنین دیده می شود ولی در کودکان شایعتر است. واکسیناسیون علیه این بیماری باعث شده است تا تعداد موارد آن به طور قابل توجهی کاهش یابد

علائم:

پس از دوره نهفتگی (حدود ۱۸ روز) نشانه های دوره مقدماتی به صورت بی اشتهاپی، ضعف، سردرد، قرمزی ملتحمه چشم، تب خفیف و علائم تنفسی از ۵ - ۱ روز قبل از بروز بثورات جلدی مشاهده شده و در بالغین معمولاً واضح تر است. در بالغین یا اطفال بزرگتر ورم ملتحمه، بثورات جلدی، چند غده لنفاوی بزرگ و حساس، افزایش درجه حرارت بین $37/2 - 38/7$ درجه سانتیگراد و ضعف مختصر، تظاهرات بالینی بیماری سرخجه هستند. چنانچه بثورات جلدی وجود نداشته باشند تنها معدودی از افراد متوجه بیماری خود می شوند. به ندرت بیماران نیاز به بستری شدن و مراجعه به پزشک پیدا می کنند. بثورات جلدی در مدت ۱-۲ روز محو می شوند و بیمار فعالیت طبیعی خود را از سر می گیرد و به این جهت آن را سرخک سه روزه می نامیدند.

بزرگ شدن غدد لنفاوی پشت سر و پشت گوش در سرخجه شایع ترین علامت است

طحال بزرگ (اغلب غیر قابل لمس)

پر خونی خفیف ملتحمه بخصوص در بالغین

قرمزی لوزه ها و کام نرم

راه انتقال:

بیماری از طریق قطرات ریز تنفسی (عطسه و سرفه) انتقال می یابد. همچنین ویروس در ادرار و خون وجود دارد.

عوارض:

اگر مادری در دوران بارداری بخصوص در سه ماهه اول حاملگی مبتلا به سرخجه شود جنین وی دچار عوارض شدید می شود که عبارتند از:

عوارض قلبی و عروقی

عوارض چشمی (آب مروارید، آب سیاه یا گلوکوم، آسیب شبکیه چشم، کوچکی غیر طبیعی چشم)

کری

پنومونی

کاهش پلاکت خون

سقط / مرده زایی

عقب ماندگی ذهنی

تشخیص :

آزمایش خون (نمونه خون بایستی ظرف ۲۸ روز اول پس از شروع بثورات جلدی تهیه شده باشد).

پیشگیری

واکسیناسیون تنها راه پیشگیری از بیماری می باشد. واکسیناسیون در دو نوبت ۶ ماهگی و ۱۲ ماهگی (به صورت مختلط با واکسن سرخک و اوریون یا M M R انجام می گیرد.

- خانم های غیرباردار در سنین باروری باید علیه این بیماری واکسینه شوند مگر این که قبلاً به آن مبتلا شده یا واکسن آن را دریافت کرده باشند و در صورت واکسیناسیون باید در نظر داشت که تا ۳ ماه پس از انجام این واکسیناسیون باید از بارداری جلوگیری شود .

درمان

معمولاً درمان خاصی برای این بیماری نیاز نیست . استراحت بیشتر از روزهای عادی (در صورت نیاز) و افزایش مصرف مایعات توصیه می شود.
خانمهای بارداری که در مواجهه با بیماری بوده اند ، باید بلافاصله با پزشک در این باره مشورت نمایند.